

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE,
Egy óra 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELMÉRŐ SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A németek sikeres védekezése a Veslenél

Az ellenség minden támadása összeomlott

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, augusztus 6. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Élénk felderítő tevékenység, nevezetesen az Ancre- és az Avre-szakaszokban, valamint Montdidier-től délre. Este több helyütt feléledő tüzéségi tevékenység. A württembergiek tegnap reggel rohammal foglalták el a Bray—corbieri országot mindkét oldalán lévő első vonalakat és mintegy 100 foglyot ejtettek.

A német trónörökös hadcsoportja: Az ellenség tegnap eredménytelen részleges előretörés után nagyobb erővel indult támadásra a Veste-szakasz ellen a Braisne mindkét oldalán, valamint Gouche-rytől északra. A folyó északi partján levő kis területdarabokról, amelyeket átmenetileg elfoglalt, az ellenséget ellentámadással ismét visszavetettük. Néhány száz fogoly maradt a kezünkön. Egyébként az ellenség támadásai, még mielőtt a Veslet elértek volna, tüzéségi és géppuska-tüziünkben összeomlottak.

Udet hadnagy 49-ik, Bolle hadnagy 28-ik légi győzelmét aratta.

LU DENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, augusztus 6. A Wolff-ügynökség jelenti augusztus 6-án este:

A fronton nincs ujság.

A német állások a Vesle mentén heves ányutűz alatt vannak

Genf, augusztus 5. A félhivatalos Havas-ügynökségl legutóbbi jelentésében azt mondja, hogy a német ellenállás Fismes kiűritése után erősödött és a Vesle két partja heves ányutűz alatt áll. Ugy látszik, — mondja a francia félhivatalos — hogy a németek a Vesle és az Aisne között ideiglenes, átmeneti állásokat keresnek, ami gyors visszavonulásuk-

ban megállást jelentene. A francia parancsnokság mindenesetre a legnagyobb óvatossággal jár el.

Német légi támadás Anglia ellen

London, augusztus 6. Hivatalosan jelentik: Öt ellenséges léghajó augusztus 5-ikére virradó éjszaka megkísérelte a tengert átrepülni. A léghajókat a tengeren levő légi haderőnk megtámadták. Egy léghajó 40 mérföldnyire a parttól lezuhant, egy másik megsérült.

A franciák gépfegyverekkel hajszolták előre az olaszokat

Berlin, augusztus 6. A Deutsche Tageszeitung-nak jelentik Hágából: Az Ardre-szakaszon levő olasz csapatok már a negyedik csatánapon átlag 45 százalékát veszítették el legénységüknek. Az első órák az olaszokra különösen veszteségesek voltak. Berthelot tábornok, ki a legkiméletlenebb francia vezérek közé tartozik, folyton előreparancsolta a rohamhullámokat. Havreből való, bizalmat érdemlő jelentések szerint olasz foglyok, akik Rouenban színes foglyokkal együtt vannak, elmondják, hogy Berthelot valószínűleg lehetlenségeket követelt az olaszoktól.

Az alvezérek kötelességévé tette, hogy a két első német vonalat az offenzíva kezdetétől számítva 12 órán belül elfoglalják. Ugyane forrás szerint a francia gépfegyverek és Maxim-ágyuk erősen dolgoztak a latin testvérek hátában. Erre vall, hogy igen sok olasz katonának hátsebe van. Különösen Rouenban és Beauvaisban vannak ilyen sebesültek. További jelentések szerint az olaszok számára a harcban való részvétel valóságos debacle volt.

A messzehordó ágyuk ismét lövik Páris

Rotterdam, augusztus 6. A német messzehordó ágyuk tegnap kora reggel ismét megkezdték Páris lövetését. Azóta az ágyuzás hevessége nem csökkent.

Páris, augusztus 6. Párisnak messzehordó ágyúval való lövetését ma tovább folytatták.

Felrobbant egy francia arzenál

Madrid, augusztus 6. Két francia szökevény állítása szerint a castre-i arzenál felrobbant. Az arzenálban óriási mennyiségű melinit és robbantóanyagok voltak felhalmozva. Az áldozatok száma több ezer. Egész falvak rombolódtak le.

Német buvárhajó az amerikai partok előtt

Washington, augusztus 6. Egy német tengeralattjáró Virginia partjai előtt 100 mérföldnyire egy amerikai tankgőzöst elsüllyesztett. 30 menekültet partra szállítottak.

A „San Diego” cirkáló kanadai aknán robbant fel

London, augusztus 5. (Reuter) Egy kanadai kikötőben partraszállt egy kanadai bárka legénysége, miután a bárkát Dundee előtt elsüllyesztették. A legénység elmondta, hogy az illető buvárhajó parancsnokának közlése szerint a buvárhajó aknákat rakott ki, a melyeknek egyikétől a San Diego cirkáló elsüllyedt.

Malvy védőbeszède

Genf, augusztus 5. A vasárnap a volt francia belügyminiszter felett ítélkező szenátusi bíróság tanácskozásával telt el. — Zárt ajtók mögött az ítéletről vitakoztak a szenátorok, kiknek döntését feszült figyelemmel várja egész Franciaország. Mindenki tudja, hogy az ítéletnek, akár fölmentő, akár marasztaló lesz, igen nagy lesz a hatása. — A szindikalista munkások magukénak tekintik Malvy ügyét és ha a volt belügyminisztert elítéli a bíróság, számolni kell a szindikalista munkások retorziójával. De a kormány is részen van, a legnagyobb eréllyel nyom el minden mozgalmat és a vasárnapra hirdetett népgyűléseket a rendőrség betiltotta.

Szombaton, a tárgyalás végén, Malvy a következő beszédet mondta a maga védelmére:

— Negyvenkét hónapig intéztem közbizalomról a kormány munkáspolitikáját. Érintkezést kerestem a munkások képviselőivel, hogy elkerüljük a surlódásokat. A legnagyobb óvatosság politikáját követtem, az volt a meggyőződésem, hogy bizonyos vizsgálatok eredményei nem érik meg azokat a kellemetlenségeket, amelyeket előidéznek. Mindezt azért tettem, hogy hazámnak szolgáljak. Az emberek elfelejtik, milyen nyomasztó volt a belügyminiszter feladata és hogy ennek dacára mégis milyen érintetlen maradt az ország

URANIA

Szerda. Onkörtörök augusztus 7-8.

Amerikai film!

A kaméliás

hölgy

dráma 4 felvonásban.

Főszereplő:

Klara Kimball Joug.

Előadások 6 órától

utolsó előadás 9-től 11-ig

APOLLO

Szerda

6. előadás augusztus 7-8.

Az árendás

Zsidó

népszínmű 4 felv.

Főszereplők:

Lenkeffy Ica

Gál Gyula

Báthory Giza

Kemenői Lajos

Előadások 6 órától

utolsó előadás 9-től 11-ig

morálja, milyen csekély az azoknak az elszigetelt eseteknek a száma, melyeket szememre hánynak.

Ma már könnyű dolog végignézni az egészen és csoportosítani azt, könnyű dolog, de igazságtalan. Az egészket kell megítélni, úgy, ahogy történt. Megvan az az érzésem, hogy politikám nem volt személyi politika, de hatása tökéletes volt.

— Az a vád, hogy Caillaux ur hatalmába kerítette a kormányt, olyan feltevés, mely merénylet a magam és kollégáim méltósága ellen. Nem rejtőzöm a miniszteri szolidaritás mögé, politikámért magamra vállalom a felelősséget. Tudom, hogy ez a politika gyűlöletet fog kelteni, de azt mégsem hittem, hogy hazaárulással fognak rágalmazni.

Magam akartam világosságot ebben az ügyben és magam kértem, hogy ítélkezzenek fölöttem. *Tíz hónap óta élem át a legnagyobb szenvedéseket*, de most következik az igazságtétel. Az ügyész mégis azt mondja, hogy nem vagyok ugyan áruló, de részes vagyok az árulásban. Csakhogy én nem tűröm ezt a megkülönböztetést, *nem akarok enyhítő körülményeket*. Vagy áruló vagyok és akkor nincs helye az irgalomnak, vagy pedig ártatlan vagyok és akkor nincs bünrészesség.

Gent, augusztus 6. A Malvy szenátor ügyében eljáró bíróság úgy döntött, hogy *nincs föltétlen hatásköre* a hivatalos hatalommal való visszaélés vádjára. Nincs kizárva, hogy a bíróság illetéktelennek mondja ki magát az eljárásra.

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 6. — Hivatalos jelentés.

Semmi újág.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Zsidó-kérdés a Házban

A képviselőház ülése

Budapest, augusztus 6.

A képviselőház mai ülését háromnegyed 11 óra után nyitotta meg Szász Károly elnök.

Zichy János gróf kultuszminiszter két jelentést terjesztett a Ház elé azon nem állami elemi iskolai tanítókról, akik ellen az 1916., illetve 1917. év folyamán az 1907. évi XXVII. törvénycikkbe ütköző fegyelmi vétség miatt eljárást indítottak. A jelentéseket a közoktatási bizottsághoz utasították.

Ezután folytatták a *katoná közvegyeinek és árváinak ellátásáról* szóló javaslat tárgyalását.

Bródy Ernő: Elismeri, hogy a javaslatban sok szociális intézkedés van, elismeri, hogy a javaslat humanus lélekkel igyekezett ledönteni ósdi válaszfalakat. A honvédelmi miniszter mint katoná is polgári lelkülettel igyekszik segíteni a polgári társadalmon. A honvédelmi miniszterrel még feltételezni is képtelenség volna, hogy ellensége a tisztek fizetésemelésének és e kérdésben az egész Ház, törvényhozás pártkülönbség nélkül mögötte áll és kívánja a fizetésemelést. A hadiözvegyek és hadiárvák helyzetéről hangsúlyozza, hogy itt nem elég a törvény, megfelelő ember is kell, aki a törvényt végrehajtja. A Hadigondozó hatáskörét ki kell terjeszteni. Teleki Pál gróf megfelelő ember a Hadigondozó élére, de nincsenek meg az eszközei. A rokkantakat eleinte nem jól kezelték. Ipari

pályára képezték ki azokat, akik földmivelők voltak és megfordítva. Mindenkit hajlandósága szerint kell kiképezni.

Farkas Pál: Örvend, hogy ilyen javaslatot tárgyalnak, amely távolabb visz a belpolitikai küzdelmekről. — Ennél a javaslatnál fontosabbat az utolsó esztendő alatt nem is tárgyaltak. Annál sajnálatosabb, hogy olyan kevesen vannak ilyenkor a Házban.

Felkiáltások jobbról: Hol van Andrássy Gyula?

Hadik János gróf: Hol van Tisza István?

Farkas Pál: Ilyenkor nem olyan nagy az érdeklődés, mint amikor izgalmas jelenetekre van kilátás. A javaslat nagy lépés előre.

Kijelenti, hogy a sajtóban valóságos felekezeti izgatás folyik a háború terheinek viselése alapján. Nem a sajtóról beszél általában, hanem a „Sajtó” című katolikus lapról, amely *valóságos pogromot hirdet*. — Olyan irányzat kerekedett felül nálunk, amely a háború minden ódiáját a zsidóságra akarja hárítani.

Az elnök figyelmezteti Farkas Pált, hogy a tárgyhöz szóljon.

Farkas Pál erre befejezi beszédét. A javaslatot elfogadja.

Juriga Nándor: Nem kell a zsidókat féltetni az antiszemitizmustól. Van azoknak magukhoz való eszük. Sőt utánozni kellene jó tulajdonságaikat és élelmességüket. A javaslatra vonatkozóan kijelenti, az az csak papirtörvény marad, mert pénzűzettel akarják megoldani a rokkant-kérdést, pedig a pénz ma nem más, csak papiros.

Kovácsy Kálmán odahajol Jurigához és valamit sug neki, mire Juriga Kovácsyhoz fordul és ezt mondja neki:

— Apage satanas! Mit értsz te ahhoz? *Menj és igyál egy pohár bort*. (Derűtlenség.)

Sztranyovszky Sándor a Ház engedelmével foglalkozik Farkas Pál beszédének a zsidóságra vonatkozó részével. — A zsidók egyetlen tiszteletreméltó tulajdonsága sokszor tulzába megy. A központok tele vannak zsidókkal. Amikor a zsidóság egyik kiváló képviselője igazságügyminiszter lett, azon volt, hogy hitsorsosait igyekezett mentesíteni a büntetések alól. Ő nem antiszemita, de a zsidóság háborús magatartása folytán erre oka lenne. Meg van győződve, hogy a zsidók magatartása az oka, hogy a közvélemény ellenük van.

A javaslatot elfogadja.

Ezután Vindischgraetz Lajos herceg közéleti miniszter válaszolt Tisza István gróf multkori interpellációjára, majd több kisebb felszólalás hangzott el, mire az ülés délután 3 órakor véget ért.

SZÍNHÁZ

Pálmay Ika és a budapesti Vigszínház tagjainak vendégjátéka. Ma este vendégszerpel Pálmay Ika, a nagy művész, a Médi című operettben. A művész a címszerepet játssza a főváros e kitűnő újdonságában, mely tulajdonképpen folytatása a Három a kislány operettnak. A gyönyörű Schubert-operett bájos dalai, a szép mese, az előadók briliáns játéka pazarul élvezetes előadást ígér. — A katonazenekar a budapesti Vigszínház karnagya dirigálja, a prologust Sugár Terus mondja el. A Médi-ben játszanak még: Fehér Artur, Sziklai Jenő, Inke Rezső. Szinre kerül még a „Kiméletesen” című dialóg, melyet Molnár Ferenc irt s melyben a férjet Fehér Artur, a feleséget Sugár Teri játssza. „A vak katoná.” Irta Mezei Adolf. Előadják: Lázár Margit és Fehér Artur. „A mester”. Irta Szenes Béla. Előadják: Inke Rezső és Sugár Terus. „Játszunk papát és mamát”, táncduett. Előadják Sugár Terus és Sziklai Jenő. — Az előadás fél 9 órakor kezdődik. Jegyelővétél a Vigszínház pénztáránál délelőtt 9–12-ig és délután 3–5-ig.

Piros bugyelláris. Szombaton és vasárnap este kerül színre a Vigszínházban a legszebb magyar népszínművek egyike, a Piros bugyelláris, melyet az Egyetértés színjátszó

társasága ad elő. A darabból már javában folynak a próbák Szvitlik rendezése mellett. Jegyek mindkét előadásra előre válthatók a Vigszínház pénztáránál.

„Az árendás zsidó” az Apollóban. A főszerepeket Lenkeffy Ica, Gál Gyula, Báthory Giza és Kemenes Lajos játsszák.

A kaméliás hölgy kerül ma az Urániában bemutatásra. Az amerikai filmművészet remeke ez a film. A főszerepet Clara Kimball Young, Amerika legnépszerűbb művésznője játssza.

A dohány- és cigarettahiány

A dohánypótlék

Egy újságíró előtt Haracsek László, a dohányjövődék igazgatója, a következőképpen nyilatkozott a dohányinségről és a pótdohányról:

— A nagy hiányt a gyárak szünetelése okozta. Szénhiány miatt több gyárban hosszabb-rövidebb ideig nem dolgozhattunk. — Most ugyan üzemben vannak újra a gyárak, de viszont vagonhiány akadályozza meg, hogy a kész árut elszállítsuk. Egyes gyárakban milliószámra hever a kész szivar, cigaretták, de nincs vagon, amivel szét tudjuk küldeni a rengeteg árut. Tény az, hogy ma is ugyanannyi dohánygyármányt állítunk elő, mint amennyit a háború előtt gyártottunk, de a háború előtti szükséglet megsokszorozódott; ma sokkal nagyobb a kereslet a dohány iránt.

— Nagy baj természetesen, hogy míg békében kilencvenezer holdon ültettek dohányt, a dög tavaly csak negyvenezer holdon termeltek dohánylevelet és e termésnek negyvenkét százalékát át is adtuk Ausztriának. Az idén talán tízezer holddal többet ültetnek majd be, mi mindenkinek megadjuk az engedélyt dohányültetésre, a dohánykertések szabadságolásával is fokozni akarjuk a termelést.

— Jellemző a mai viszonyokra és a megnövekedett szükségletre ez a két számadat: amíg a háború előtt 187,000 métermázsza dohányra volt szükségünk, addig ma a szükségletünk 335,000 métermázsza magyar dohány. Most tessék ezt a mennyiséget félszáznyi holdon megtermelni! Ugy-e, ez lehetlenség?

Az igazgató a pótdohányokkal kevert dohánnyal a következőket mondta:

— Kísérleteztünk dohánypótló anyag előállításával. E kísérlet sikerült is, forgalomba is kerültek huszonöt grammos csomagokban ezek a pótdohányok. Kizárólag azzal a célzattal, hogy a papidohányt keverjék vele. De mi a cigarettát, vagy a szivart mással, mint dohánnyal, soha nem fogjuk készíteni. Még csak Németországot sem utánozzuk, a hol tudvalevően meg van engedve, hogy tíz százalékig komlóval keverjék a dohányt. Mi ezt nem tesszük meg, nálunk a cigarettában és a szivarban lehet jobb vagy rosszabb dohány, de mindig dohány van bennük, hiszen a törvény is csak dohány feldolgozására jogosít bennünket. Ez a pótdohány csak mint mellékékek kerül forgalomba, olcsó lesz és nagymennyiségben fogjuk készíteni.

Az áremelést illetően így nyilatkozott:

— Emelésről szó sincs, legalább is ez idő szerint egyelőre nem gondolunk arra, hogy felemeljük az árakat. Végre is nem lehet minden három hónapban árat emelni.

A szivarosok nagy szomorúságára a közeljövőben még nagyobb lesz a hiány szivarokban. Az a fedőlap ugyanis, amellyel a szivar anyagát beburkolják, at engeren tul termelt dohánylevelekből készül és a behozatal ebből a fedő dohánylevelekből a legminimálisabbra csökkent, sőt teljes megszűnése is várható. Ilyen körülmények között a magyarországi dohánygyárak nem lesznek abban a helyzetben, hogy megfelelő mennyiségű szivart állíthassanak el; Cigarettaiban nem lesz ilyen hiány, mert annak a dohány-

nak, amelyből a cigarettát készítik, legnagyobb része Törökországban és Bulgáriában terem, ahonnan dohány-importunk biztosítva van. A pipadohányban nem lesz nagyobb hiány, mert Magyarországon a dohányban bőséges termés várható, azonban számolni kell vidéki helyi bajokkal.

Oroszország

Háboru készül

Oroszország és az entente közötti

Genf, augusztus 6. — A *Humanité* írja: Nagyország és az entente között a háboru küszöbön áll, mert a népbiztosok kormánya a szövetségesek előrenyomulása miatt elrendelte a mozgósítást.

Horvat tábornok bukása

Berlin, augusztus 6. Wladiwostokból táviratozzák: Horvat tábornok kormánya legközelebb megbukik. Az entente képviselői elhatározták, hogy nem támogatják a tábornokot, tekintettel arra, hogy a lakosság nagyon elvan keseredve a koalíciós minisztérium ellen.

Eichhorn utóda Kiewben

Kiew, augusztus 6. Kirchbach gróf vezér ezredes, Eichhorn utóda, Kiewbe érkezett és átvette a parancsnokságot.

A cári család sorsa

Berlin, augusztus 6. Spanyolország kérésének teljesítése a cári család kiadatásáért, nehézségekbe ütközik, pedig a szovjet-kormány elvben hozzájárult a kiadatáshoz, azonban csak a nőtagoknak engedi meg az elutazást. A cárné azonban nem akarja elhagyni a cárevicsét.

Bern, augusztus 6. Az orosz kormány elhatározta, hogy a volt cárnét vád alá helyezik a Rasputinnal fentartott összeköttetése miatt.

Elfogatási parancs Gorkij ellen

Zürich, augusztus 6. A *Neue Korrespondenz* jelenti: A szovjet-kormány vizsgálóbizottsága elfogatási parancsot adott ki Gorkij Maxim ellen, miután lapját előzőleg már betiltották.

A finn monarchia sorsa

Stockholm, augusztus 6. Azt a sajtóban felbukkant és általában csupán fentartással közölt hírt, hogy az ifjú finn köztársasági országgyűlési párt a monarchikus álláspontot fogadta volna el, a hivatalos ifjú finn újság, a *Helsingin Sanomat*, megcáfolja. A finn országgyűlés elnapolása óta ugyanis az ifjú finn csoport semmiféle összeüvetelt nem tartott.

Az augusztus 5-én újra összeülő országgyűlés harmadik olvasásában fogja tárgyalni a monarchikus államformára vonatkozó törvényjavaslatot. Nagyon kérdéses azonban, vajon össze tudja-e szedni a kormány a szükséges országgyűlési többséget. Ha a kormány javaslata megbukik, úgy a finn kormány lemond.

Helsingfors, augusztus 5. A finnországi államforma kérdésében a döntés, amelyet már augusztus 5-ikére vártak, valószínűleg elhúzódik. A finn országgyűlés pártaránya a következő: 6-finnnek 33, új-finnnek 24, svédek 21, néppárt 4, agráriusok 26. Az agráriusok és az új-finnnek feltétlenül köztársasági pártiak, a többiek királysági pártiak. Az így várható

monarchista többség azonban a törvény szerinti nem elegendő, mert az államforma kérdésében kétharmad többség szükséges a döntéshez.

Remélik azonban, hogy az agráriusok az utolsó pillanatban engednek, mert tudják, hogy különben a kormány lemond és az ország igen zavaros helyzetbe jut. A köztársaságjak épen ezért most kompromisszumra törekcsenek és olyan módosításokat akarnak eszközölni az alkotmányon, hogy a király hatalmát és vétő-jogát erősen korlátozzák.

A törvényhatóságok látják el gabonával a lakosságot

A közéletmezesi miniszter az ellátásról

A képviselőház mai ülésén válaszolt Windischgraetz Lajos herceg közéletmezesi miniszter Tisza István gróf multkori beszédére. Ez alkalommal fontos kijelentéseket tett Ausztria és a hadsereg ellátására s arra vonatkozóan, hogy az ellátatlan lakosságot a jövőben a törvényhatóságok látják el gabonával, ami ki fogja zárni azt, hogy az idej ellátásban előfordult bajok újra megismétlődjének.

Ez az intézkedés régi óhaja volt Debrecen városának is, amely ezt többször kérte is.

Az ülés e részének lefolyásáról tudósítunk a következő:

Windischgraetz Lajos herceg közéletmezesi miniszter: Reflektál két osztrák kormánynyilatkozatban foglalt ama vádra, mint ha Magyarország nem adott volna elég élelmet Ausztriának. Ez nem felel meg a valóságnak, mert a hadsereget kizárólag Magyarország látta el élellemmel. A háboru alatt évenként körülbelül hét millió métermázsza gabonát adott Magyarország Ausztriának, míg békeben 20 millió métermázsát adtunk. A jövőben gondoskodni fogunk arról, hogy Ausztria viszonozásul nyersanyagokat és ipari cikkeket bocsásson rendelkezésünkre. A fejadagokat azért állapította meg egyelőre 10 kilóban, mert attól tartott, hogy a készletek esetleg nem lesznek elegendők, de mihelyt a korai cséplés eredményéről tiszta képet nyer, akkor intézkedni fog, hogy az östermelő lakosság szeptember 30-ig teljes fejadagját megvásárolhassa. A jövő évi ellátás tekintetében úgy intézkedett, hogy az ellátatlanok gabonával való ellátását az egyes törvényhatóságok utján a községekre bízzák. Intézkedett, hogy az ország valamennyi törvényhatósága tartozik az ellátatlan lakosság szükségletét a szeptember 30-ig terjedő idő alatt a jövő évi termésig, tehát 1919. augusztus 15-ig, saját hatáskörében biztosítani. A jövő évi ter-

ményárakat meghatározni lehetetlen és a szabad forgalmat nem engedélyezheti. A fejadagokat, a gyenge termésre tekintettel, nem áll módjában felemelni. A kormány első és fő feladatának vallja a jelenben és jövőben egyaránt a front ellátását, Takarékoságot és helyes beosztást ajánl az ország minden polgárának. Ezek az intelmek azonban elsősorban a tehetős osztályoknak, de különösen az utóbbi időben vagyonhoz jutottaknak szólnak.

Tisza István gróf a választ tudomásul veszi. Ezzel kapcsolatban tiltakozik a sajtó részéről történt ama beállítás ellen, mintha ő a falu népét a város ellen izgatná.

A Ház a közéletmezesi miniszter választ tudomásul vette.

HIREK

— Az osztrák miniszterelnök bemutatkozása Budapesten. Budapesti tudósítónk jelenti: Hussarek báró osztrák miniszterelnök titkárával, Kühnburg gróffal Budapestre érkezett, hogy miniszterelnöki minőségében bemutatkozó látogatásokat tegyen a magyar kormány tagjainál. Nagyon valószínű, hogy ebből az alkalomból az osztrák miniszterelnök meg fogja beszélni az általános politika főbb irányelveit a magyar miniszterelnökkel. Holnap reggelre Hussarek báró visszatér Bécsbe.

— Ügetőversenyek Debrecenben. A háboru alatt a sportélet Debrecenben pihent, főként a lovas sportra mondható ez. Annai dicséretreméltóbb a Debreceni Urkocsis Egyletnek az a törekvése, hogy a lósportot életrekeltsi s ügetőversenyt rendez. Aldozatot nem kímélve határozta el az egyesület, hogy folyó augusztus hó 16., péntek, 18., vasárnap és 20-án, Szent István napján, a debreceni ügetőpályán versenyt rendez. A három napi verseny összdíjazása 56,000 korona és már ez maga is biztosíték, hogy szép mezőnyök lesznek. E hó 10-én van a nevezési zárlat, de már eddig is beneveztek báró Uray János, gróf Lónyay Gábor, gróf Semsey, báró Hámos, báró Solymossy, báró Rudnyánszky, Kamendini ménes, Florisdorfi istálló, Ruzicska istálló, Bauer, Wachtler, Fischer, Kuifler, Feuer, Bauer istállók. Az eddigi jelekből ítélve majdnem 80 ló lesz jelen a versenyen. A versenypálya újonnan át van alakítva, új, kényelmes helyek készültek a tribünön. A páholyok csütörtöktől kezdve már előre megválthatók Békés Lajos férfitúzóvezetésében. A versenyek alatt katonazene fogja a közönséget szórakoztatni; totalizátor, buffet lesz. A versenyeket illető egyéb tudnivalók beszerezhetők Loránt József titkárnál (Simonffy-u. 2/a.).

— Az egész országra szóló egységes élelmezési jegyeket bocsátanak ki. Budapesti tudósítónk jelenti: A közéletmezesi miniszter azt tervezi, hogy az egész országra szóló egységes élelmezési jegyeket bocsát ki, mert a mult tapasztalatai azt mutatják, hogy egyes törvényhatóságok az általuk kibocsátott élelmezési jegyeket beváltani nem tudják. — Többrendbeli visszaélés is történt a fedezetlen élelmezési jegyek kibocsátása következtében és ezért a jövőben a Közéletmezesi Hivatal csupán annyi élelmezési jegyet fog az egyes törvényhatóságok rendelkezésére bocsátani, mint amennyi élelmezési jegyet a törvényhatóságok a Közéletmezesi Hivaltól kapnak. Az új megoldás szerint tehát fedezetlen élelmezési jegy nem lesz. Hogy az új rend mikor lép életbe, még bizonytalan, mert az előmunkálatok igen nagy időt vesznek igénybe.

— **A korai cséplés eredménye.** Julius hó 15-től az aratásig élte át az ország az élelmezés legkritikusabb napjait. — Hogy ezen az időszakon minden nagyobb zökkenés és rázkódás nélkül estünk át, azt főképpen a korai cséplésnek köszönhetjük. A közlelmezési minisztérium ugyanis a legsürgősebben gondoskodott a korai cséplésről, amely napi 100—150 vagon beszállítását, illetve a malmokban való feldolgozását tette lehetővé. Ezenfelül intézkedett, hogy az országban a meglévő készletet összegyűjtsek és szétosztják. Ilyen módon 487 vagon gabonát összegyűjtöttek, amely Julius 15-től 22-ig lehetővé tette az ország ellátását. Julius 23-tól kezdve az ellátás már az új lisztkészletből történt. Julius 25-én több mint egy millió métermázsza gabona volt őrlés alatt.

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei.** Folyó évi augusztus hó 8-án reggel 7 órától sertéshúst fogunk kiosztani a Simonffy-u. 2. alatti (Bikfalvi-féle) hentesüzletünkben, valamint a Simonffy-utcai városi hús-csarnokban. 1001—1300-ig terjedő tagsági igazolványokra a Bikfalvi-féle üzletben; 1301—1600-ig terjedő tagsági igazolványokra a Simonffy-utcai városi hús-csarnokban történik a kiosztás. A zsirnak valót augusztusi zsirjegy ellenében 1—100-ig terjedő tagsági igazolványokra pénteken, e hó 9-én délelőtt, 901-től végig a délutáni órákban fogjuk osztani a pénzügyi széképületben levő csoportirodában.

— **A bécsi rablógyilkosok büntüvének tárgyalása.** Bécsből táviratozzák: Dávid Ernő és Franke Kurt büntüvében ma folytatták a tárgyalást. Ma kihallgatta a bíróság Franke 62 éves atyját, aki kijelentette, hogy vallani akar s fia gyermekkoráról beszélt. — Azután a vádlott édesanyját szólították a bíróság elé. A 60 éves öreg asszony zokogva állt a bíróság elé s azt mondta: „Nem vagyok képes semmit se vallani!” — Az elnök erre figyelmeztette, hogy eltávozhat, mire az öreg asszony fiához tántorgott, a nyaka köré fonta a karját, majd három keresztet vetett homlokára. A vádlott az egész idő alatt egész testében remegett. Felolvasták ezután Vivante báró vallomását, majd az elmeorvosok terjesztették elő véleményüket, mire a tárgyalás folytatását az elnök holnapra halasztotta.

— **A lencse és borsó lefoglalása.** A városi tanács közlelmezési ügyosztálya közhírré teszi a közlelmezési miniszter következő rendelkezését: Elrendelem, hogy mindazon termelők, akik lencsét fél katasztrális holdnál vagy borsót egy katasztrális holdnál nagyobb területen termelnek, lencse- és borsókészleteiket augusztus hó 15-ig a községi előjáróságnál (polgármesternél) jelentésk be. — Az így bejelentett készleteket egyidejűleg zár alá vettnek nyilvánítom. A termelő a saját házi és gazdasági szükségletére kellő mennyiséget, a múlt évi kvóta alapul vételével, felhasználhatja. Felhívom alispán (polgármester) urat, hogy jelen rendelkezésem haldéktalanul tegye közhírré s kövessen el mindent, hogy a bejelentések a jelzett határidőig megtörténjenek. Utasítsa az alája rendelt hatóságokat a bejelentések ellenőrzésére. Az átvevő bizottságoknak is kötelességévé teszem, hogy a gabona átvétele alkalmával ellenőrizzék, vajon a termelő a bejelentéseket a valóságnak megfelelően tette-e s amennyiben ez meg nem történt volna, azonnal állíttassák ki a termelőnél a bejelentést s továbbítsák a községi előjárósághoz (polgármesterhez). Rendelem végrehajtásáról jelentést kérek. Hasonló eljárásra utasítottam egyidejűleg a Hadi Termény részvénytársaságot, illetve azok bizományosait is.

— **Pénztároskísasszonyt** keresünk. lehetőleg megfelelő gyakorlattal. Hegedűs és Sándor könyvkereskedése, főposta mellett.

— **A paradicsom és dinnye maximális ára.** A hivatalos lap mai száma közli a zöldség- és gyümölcsforgalmi intéző bizottság hirdetményét a paradicsom és dinnyének augusztus 8-tól augusztus 15-ig érvényes maximális áráról. E szerint a paradicsom maximális ára a termelőnél 100 kilogramonként 70 korona, a nagykereskedőnél 102 korona, a fogyasztónak 124 korona; a közönséges sárgadinnye a 100 kilogramonként a termelőnél 50, a nagykereskedőnél 68, a fogyasztónak 80 korona, a faj sárgadinnye a termelőnél 80, a nagykereskedőnél 102, a fogyasztónak 120 korona; a faj görögdinnye a termelőnél 60, a nagykereskedőnél 79, a fogyasztónak 92 korona. A közönséges görögdinnye a termelőnél 40, a nagykereskedőnél 56, a fogyasztónak 66 korona métermázsánként.

— **A lengyel légió büntüvé.** Máramaroszigetről táviratozzák: A fölsozlott lengyel légió büntüvének tárgyalásán ma Schilling tábornagyot hallgatták ki, aki részletesen vázolta a lengyel légionáriusok fölkelését.

— **Szünetel a hordóhitelesítés.** A városi hordójelző hivatal személyzet hiányában előreláthatólag 2—3 hétig szünetelni fog. A hatóság figyelmezteti tehát az érdekelteket, hogy újabb értesítésig hordókat ne hozzanak be a hivatalhoz, mert azok ezen idő alatt nem fogadtatnak el hitelesítésre.

— **Öngyilkos urleány.** Temesvárról jelentik: Németh Mária 19 éves temesvári urleány, aki a Délmagyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületének volt a tisztviselője, szombaton este az irodában, íróasztala előtt ülve, föbelötte magát és meghalt. Szüleinek levelet hagyott hátra, amelyben tettének okául életuntségát hozta fel. „Az egész világ — írta levelében — csupa hazugság és ezért nem tudok tovább élni”. Holttestét csak vasárnap délelőtt találta meg az irodavezető.

— **Féltáru jegyek a keleti vásárra.** A kereskedelmi- és iparkamara ezúton hozza érdekeltsége tudomására, hogy az augusztus 16-án kezdődő budapesti keleti vásárra kedvezményes, féltáru vasúti jegyek engedélyeztetek. Jelentkezők forduljanak azonnal a budapesti kereskedelmi- és iparkamarához. A jelentkezéssel egyidejűleg a fenti kamara pénztárába 3 korona beküldendő.

— **Kádárok fölmentése.** A városi katonai ügyosztály közli: Az országsszerte mutatkozó hordóhiány megakadályozása céljából a földmivelésügyi miniszter a katonai szolgálatot teljesítő kádáriparosoknak és kádáregedeknek minél nagyobb számban való szabadságolását óhajtja keresztülvinni. — A katonai ügyosztály felhívja a szőlőbirtokosokat és a hordókészítéssel foglalkozó iparosokat, hogy az általuk fenti célra igénybevenni kívánt katonai egyének fölmentése, illetve szabadságolási iránt a katonai ügyosztálynál (városháza, félemelet, 14. számú szoba) azonnal, de legkésőbb e hó 14-ig jelentkezzenek. Megjegyeztetik, hogy fölmentésre csak a mögöttes országrészekben katonáskodó és a polgári életben tényleg hordókészítéssel, illetve hordójavítással foglalkozó iparosok, illetőleg iparossegédek hozhatók javaslatba.

— **Adakozás.** A polgármesteri hivatalba a következő újabb adományok érkeztek: A Vörös Kereszt javára: Sziucs István hagyatéka 100 kor. A Károly király gyermeknyaraltatási akció céljaira Deutsch Sámuel 50 K. id. Weichinger Károly 100 K. Szigethy Gyula vezértitkár 5 K. Gazdák Biztosító Szövetkezetének isztikara 7 K. A Márk Endre gyermeküdültelep javára: Mihály Sámuel 50 K. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetem nyilvánítását. Márk Endre, m. kir. udvari tanácsos polgármester.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűbőszedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Nvaraló, mely áll négy szoba, konyha, kamra, cseléd-szoba és fürdőszobából, felszerelve önműködő vezetékekkel, gáz és villany világítással, csinos parkkal eladó Ért. Sestakeit, Poroszlav-út 1. sz. alatt d. e. 10—12 ig

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszerje, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Eladó ócska fa és vasajtók, — ablakok, vasrácsok, zsaluk, compett szivattyúk, csatorna csövek és rácsok, fa és kölépcsők, lapos és kupás cserepek és különféle ócska építési anyagok. Megtekinthetők Bárcay-utca 7. sz. építési telepen, a tanítói ártásház mellett.

Eladó egy négy méteres fűtel-ernyő vasszerkezettel. Egy 1 1/2 méteres gumicső, egy petroleum szivattyú és egy fali kárat. Miklós-utca 22. az üzletben.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármilyen szülő zálogleveleket (zálogcéndulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Wataházi lakás 8 án és 12 én délelőtt kapható Burgondia 4. Ára 70 fillér.

Eladó Sámsoni-ut mentén Garébi-telepen, a vámház mellett, Bondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképületekkel ellátott lakást, 16- és tehénistállót, sertés és aprómarha ólakat, görét stb. Az egész telek árát kerítéssel van körülfalazva, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. A szőlő teljes termésben van. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r.t.-nál, Kossuth-u. 17.

Munkásom állandó munkára azonnal felvételek a kiadóhivatalunkban.

Felhívás rézgálicz kiváltására.

A városi számvevői hivatal felhívja mindazon szőlőbirtokosokat, akik a negyedik peremezéshez szükséges rézgálicra igényüket bejelentették, hogy az utalványokat f. hó 7-től 11-éig d. e. 8—12-óráig a számvevői hivatalnál (Városháza emelet 11 ajtó) váltásák ki és értékét a házipénztárban fizessék be. A rézgálicz átvételét külön fogjuk hirdal-pilag közölni.

Városi számvevői hivatal.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-léla eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KERÜCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccés Dr. Fiesch-félet kérjünk. Próbátégely K 3—, nagy tégely K 5 —, családi tégely K 12—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: Dr. Fiesch E. „Korona” gyógytára, Győr. Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk!

Tanuló felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

JÁNOSI ZOLTÁN ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeli tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—
finom velln papíron K 8—
kötvé mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.